

InvestingRomania

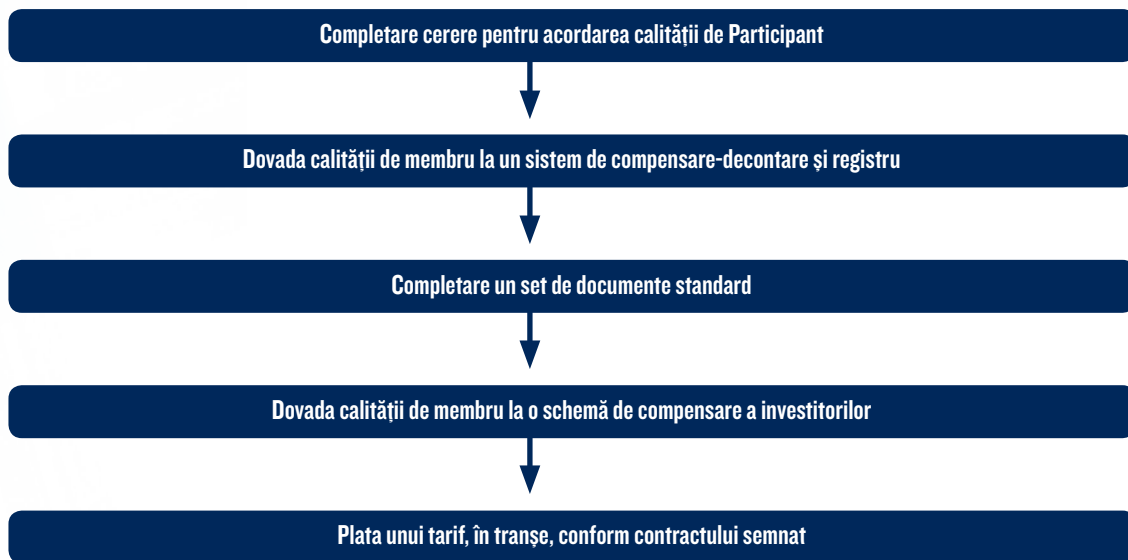
GHIDUL PARTICIPANTULUI

Adresat societăților de servicii de investiții financiare și instituțiilor de credit din România interesate să devină Participant la sistemul de tranzacționare al BVB

ADMITEREA CA PARTICIPANT LA BURSA DE VALORI BUCUREȘTI (BVB)

Admiterea ca Participant la Piața Reglementată, operată de Bursa de Valori București, presupune un procedeu prin care o societate au-

torizată pentru a oferi servicii de investiții pe piața de capital, care dorește să obțină calitatea de intermediar la BVB, solicită accesul la piață și face dovada că îndeplinește cerințele necesare atât pentru începerea tranzacționării cât și pentru asigurarea suportului de post-tranzacționare.

Admiterea unei Societăți de Servicii și de Investiții Financiare (SSIF)

Admiterea unei SSIF ca Participant la sistemul de tranzacționare al BVB presupune transmiterea unei cereri de admitere (conform unui document specific BVB), însoțit de următoarele documente:

- actul/actele individuale eliberate de Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF) pentru autorizarea ca societate de servicii de investiții financiare și de înscriere în Registrul ASF;
- actul constitutiv, certificatul de înregistrare la O.R.C., toate hotărârile A.G.A., toate actele adiționale la Actul constitutiv și toate Încheierile judecătorului delegat de pe lângă O.R.C. (copii);
- actul/actele individuale de autorizare și de înscriere în Registrul ASF - pentru personalul autorizat de ASF (agenți pentru servicii de investiții financiare, agenți delegați, reprezentanți ai Compartimentului de control intern, etc.) (copii);

- informații cu privire la membrii CA, conducători, agenți de bursa și reprezentanți ai Compartimentului de control intern (conform unui document specific BVB);
- specițiile de semnături pentru toate persoanele care vor semna corespondența cu BVB, cu indicarea pentru fiecare persoană a ariei de responsabilitate, conform unui document specific BVB;
- materialul informativ destinat clienților în care sunt enunțate principiile care stau la baza desfășurării activității societății (copie);
- raportul anual certificat de auditorul financiar, care va cuprinde situațiile financiare anuale compuse din bilanț, cont de profit și pierdere, situația modificărilor capitalului propriu, situația fluxurilor de trezorerie, politici contabile și note explicative, însoțite de Raportul administratorilor și Raportul auditorului financiar – pentru anul anterior de activitate, unde este cazul;
- raportul semestrial, care va cuprinde situațiile financiare semestriale compuse din bilanț, cont de profit și pierdere, situația modificărilor capitalului propriu, situația fluxurilor de trezorerie pentru anul curent, unde este cazul;
- contractul de mandat încheiat cu un alt Participant, după caz (copie);
- alte documente pe care BVB le poate considera necesare.

Admiterea unei instituții de credit

Admiterea unei instituții de credit ca Participant la sistemul de tranzacționare al BVB presupune transmiterea unei cereri de admitere (conform unui document specific BVB), însoțit de următoarele documente:

- dovada înregistrării în Registrul ASF (copie);
- actul/actele individuale eliberate de ASF de autorizare și de înscriere în Registrul ASF, pentru personalul autorizat de ASF (agenți de servicii de investiții financiare, agenți delegați, reprezentanți ai Compartimentului de control intern etc.);

- informații cu privire la conducătorul structurii organizatorice aferente operațiunilor pe piața de capital, agenți de bursă, agenți pentru servicii de investiții financiare și reprezentanți ai Compartimentului de control intern (conform unui document specific BVB);
- schema organizatorică a structurii aferente operațiunilor pe piața de capital;
- specițiile de semnături pentru toate persoanele care vor semna corespondența cu BVB, cu indicarea pentru fiecare persoană a ariei de responsabilitate, conform unui document specific BVB;
- materialul informativ destinat clienților, în care sunt enunțate principiile care stau la baza desfășurării activității (copie);
- alte documente pe care BVB le poate considera necesare.

Cerințe generale pentru Participanți, în vederea începerii tranzacționării

Având în vedere solicitarea de admitere la tranzacționare, Participantul trebuie să îndeplinească pentru începerea tranzacționării următoarele cerințe generale:

- să îndeplinească condițiile privind dotarea tehnică (configurație hardware și software minimă), respectiv cerințele tehnice minime pentru utilizarea interfeței de acces Arena Terminal, prevăzute în Manualul de utilizare a sistemului BVB;
- să fie angajați în cadrul societății cel puțin 2 agenți pentru servicii de investiții financiare autorizati ASF, care să îndeplinească și cerințele privind autorizarea ca agenți de bursă, conform Codului BVB;
- să se achite tariful de admitere ca Participant (tarif pentru achiziționarea unei licențe de tranzacționare) prevăzut în Lista tarifelor și comisioanelor practicate de BVB;

Plata acestui tarif se poate efectua în tranșe, conform prevederilor contractului semnat între SSIF/ instituția de credit și BVB, luând în considerare schema de plată care este potrivita pentru SSIF/ instituția de credit respectivă. Directorul General al BVB este împuternicit pentru stabilirea termenilor și condițiilor de plată a tarifului de admitere ca Participant la sistemul de tranzacționare.

- să facă dovada deținerii calității de membru/participant direct sau indirect la un sistem de compensare-decontare și registru agreat de ASF și BVB;
- să completeze și să semneze un set de documente standard pus la dispoziție de către BVB;
- să dețină calitatea de membru al Fondului de Compensare a Investitorilor, în termenul prevăzut de reglementările ASF

Admiterea:

- Consiliul Bursei hotărăște admiterea societății ca Participant și dispune înscrierea acesteia în Registrul Participanților. La ședința Consiliului Bursei va fi invitat să participe și reprezentantul legal al societății de servicii de investiții financiare respective.
- BVB va publica pe pagina de web proprie și va informa Participanții, Depozitarul Central, precum și ASF, despre înscrierea în Registrul Participanților a societății respective în termen de 3 zile lucrătoare de la data la care a avut loc înregistrarea în Registrul Participanților.
- Directorul general al BVB va stabili, prin decizie, data începerii tranzacționării pe piețele reglementate la vedere administrate de BVB și va emite decizii de autorizare a agenților de bursă, pentru respectivul Participant.

Dobândirea calității de Agent de Bursă

Calitatea de agent de bursă se dobândește în baza unei cereri transmise în acest sens de un Participant, fiind necesară îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- deținerea unei autorizații valabile de agent pentru servicii de investiții financiare (ASIF) emisă de ASF, în cazul societăților de servicii de investiții financiare;
- frecventarea cursurilor organizate sau recunoscute de BVB, plata tarifului de examinare a agenților

de bursă (conform Listei privind tarifele și comisioanele practicate de BVB) precum și promovarea testelor și a examenelor profesionale, inclusiv a celor de reatestare/reautorizare/verificare, referitoare la obținerea calității de agent de bursă;

- informații cu date personale, conform unui document specific BVB
- angajarea cu contract individual de muncă în cadrul societății respective; în cazul firmelor de investiții din statele membre sau sucursalelor acestora, existența unei relații contractuale cu societatea respectivă.

BVB stabilește condițiile de organizare și desfășurare a examenelor și testelor pentru agenții de bursă. Cu privire la cursurile organizate de BVB pentru agenții de bursă, BVB poate organiza o prezentare a sistemului de tranzacționare, precum și a instrumentelor financiare, la cerere.

ACCESUL LA SISTEMUL DE TRANZACȚIONARE AL BVB

Interfețele de acces

Sistemul BVB (Arena) este dezvoltat "in-house" și se bazează pe o arhitectură de tip "client server", care poate fi accesată remote.

Accesul la sistemul BVB poate fi efectuat prin următoarele interfețe:

- **Arena Trading Terminal (GUI)** – este o aplicație-client, destinată interacționării cu un broker, oferind toate caracteristicile de tranzacționare disponibile în cadrul BVB;
- **Arena Gateway fără GUI [WGUI]** – este o aplicație/ API, care se bazează pe un protocol dezvoltat

in-house, furnizat de BVB și care acționează ca un intermediar de mesaje între sistemul Participanților și sistemul BVB, prin care aplicațiile specializate ale Participanților se conectează la sistemul BVB;

- **Arena FIX** – este o interfață care permite accesul la sistemul BVB, prin utilizarea unui protocol de mesaje standard FIX Protocol. Versiunile 4.4 și 5.0.

Aplicațiile Gateway/FIX (fără GUI [WGUI]) – sunt destinate interacționării cu alte aplicații (de exemplu, Order Management System) prin utilizarea de API-uri specializate. Acestea permit un mecanism complet Strait Through Processing între un broker/investitor și sistemele BVB pentru Direct Market Access. Gateway/FIX furnizează, de asemenea, toate caracteristicile de tranzacționare disponibile la BVB. Toate aplicațiile [GUI/WGUI] pentru interfețe accesează remote sistemul ARENA®, prin firmele de comunicații aprobate de BVB.

Cerința pentru lățimea minimă de bandă: 28 kbps

- Subscriere selectivă la date de piață: mecanism de subscriere și publicare;
- Comprimare în timp real a pachetelor;
- Imagine a pieței, baza incrementală și reconstruire "market by order".

Conectivitate și securitate – principalele caracteristici ale sistemului ARENA

Furnizorii de rețea: este necesar să fie agreeți de BVB; trebuie să ofere acces la locația principală și la locația de back-up.

Conectarea membrilor: fiecare membru trebuie să se conecteze la BVB; conectarea prin 2 linii separate (principală & backup) și printr-o linie la BVB/DR. Canalele VPN sunt implementate de către furnizorii de comunicații.

Criptarea datelor: prin mecanismul intern ARENA; se bazează pe PKI.

Acces selectiv & istoric complet: istoric pentru toate entitățile sistemului; autorizare diferențiată la nivel de piațe /instrumente.

Platforma electronică a BVB se bazează pe tehnologii moderne, facilități diversificate și opțiuni performante, care promovează o mai mare transparență și cadru ordonat pentru derularea operațiunilor. Este un sistem portabil, sigur, cu arhitectură deschisă care permite interconectarea ușoară cu alte sisteme.

BVB oferă o soluție complet automatizată prin sistemul electronic, definit prin performanță și flexibilitate în configurarea parametrilor specifici și în adăugarea de noi opțiuni. Sistemul furnizează următoarele funcții:

- configurarea dinamică a entităților din sistem (piețe, tipuri de simboluri, simboluri, instrumente);
- administrare eficientă a diferitelor entități, pe baza unui număr extins de parametri;
- configurări și informații în timp real pentru diferite niveluri (piețe, simboluri, simbol-piață);
- implementarea unor noi instrumente, metode de tranzacționare și tehnici.

Sistemul BVB este definit prin flexibilizare și customizare, permițând să încorporeze elementele specifice prevăzute în reglementările BVB incidente. Creșterea eficienței operațiunilor efectuate în sistem se bazează pe verificarea automată a parametrilor. Configurarea acestor restricții în sistem permite derularea activității intermediarilor într-un mediu sigur, definit printr-un număr redus de erori.

Tranzacționarea - aspecte principale

Sistemul Arena oferă următoarele opțiuni:

- metode de tranzacționare variate: order-driven, cotații, deal-uri;
- mecanisme de “descoperire a prețului”: licitație (preț unic), tranzacționare continuă, mecanisme dedicate pentru ofertele publice, cotații etc.;
- o serie de tipuri de piețe, conform tipului specific de instrument financiar: regular, deal, POF, buy-in, sell-out etc.;
- tipuri variate de ordine: limită, la piață (market), fără preț (unpriced), ordine hidden, contingente, etc.;

- termene diferite de valabilitate a ordinelor: Day, Good Till Date, Open, Fill Or Kill;
- facilități pentru activitatea de market maker (facilități dedicate/API pentru mașinile de cotare automate);

Sistemul furnizează o serie de facilități de operare, prin interfețele de acces oferite, actualizare în timp real a datelor de piață, precum și a datelor statistice de tip istoric.

Opțiunile personalizabile se bazează pe următoarele: setări proprii (configurarea locală a stației de lucru, setarea alertelor locale pentru instrumentele financiare sau pentru o piață specifică sau un anumit instrument financiar în cadrul unei piețe), diferite facilități pentru selecție, sortarea și filtrarea informației, facilități de prelucrare a datelor, opțiuni de tranzacționare care permit acomodarea la dinamica sistemului și conformarea cu standardele și practicile aplicate.

BVB, în calitate de operator de piață și sistem, oferă astfel acces pentru tranzacționarea unui număr extins de instrumente financiare, atât pentru piața reglementată, cât și pentru sistemul alternativ de tranzacționare.

Informații de tranzacționare disponibile în sistemul BVB

Când o societate pentru servicii de investiții financiare devine Participant la BVB, societatea va primi un cod distinct în vederea evidențierii activității efectuate prin sistemul BVB (precum și un identificator distinct/ cod de utilizator, conform interfeței de acces utilizate).

Referitor la activitatea de tranzacționare derulată prin sistemul de tranzacționare:

- ordinele sunt înregistrate în timp real, pe codul alocat societății respective, indiferent de interfețele de acces utilizate pentru introducerea ordinelor în sistemul BVB;
- ordinele pot fi introduse / administrate în funcție de tipul de instrument financiar, piețe etc.;

Prin sistemul de tranzacționare se facilitează accesul la vizualizarea următoarelor informații principale:

- informații cu privire la datele de piață (registru de ordine, cotații indicative, informații despre deschidere, detalii despre tranzacții, statistici) sunt afișate în sistemul BVB, în diferite rapoarte / interogări care se actualizează în timp real sau la cerere;
- toți Participanții pot vizualiza registrul de ordine pentru fiecare instrument financiar tranzacționat în sistemul BVB, având opțiuni variate: all orders – toate ordinele disponibile, grupate după preț (volum cumulat și număr de ordine) – market by price sau doar ordinele proprii;
- detalii cu privire la ordine și tranzacții sunt afișate în rapoarte specifice, de asemenea disponibile în sistemul de tranzacționare.

Sistemul Arena furnizează informații generale despre o tranzacție (simbol/instrument, piață, preț, volum, date de tranzacționare, moment de timp), disponibile tuturor Participanților. Pentru tranzacțiile proprii, un Participant poate vizualiza informații suplimentare cu privire la ticket-ul tranzacției, partea tranzacției, valoare, numărul ordinului, contul implicat, data de decontare, cont bancar, alte informații referitoare la decontare.

Statisticile sunt disponibile în sistemul de tranzacționare în cadrul a diferite niveluri de agregare (bursă, piață, simbol/instrument, simbol-piață). Informațiile respective pot fi vizualizate pentru ședința curentă de tranzacționare sau pentru o perioadă selectată (există, de asemenea și un alt serviciu specific care furnizează date istorice dintr-un sistem de stocare).

TRANZACȚIONAREA, COMPENSAREA ȘI DECONTAREA

Instrumente și piețe

Pe Piața Reglementată a BVB, Participantul are acces la tranzacționarea următoarelor tipuri și instrumente financiare, listate în piețele administrate:

Acțiuni și unități de fond

- **piețe utilizate:** piața regular (piață principală unde tranzacționarea se bazează pe blocuri), piața deal (pe baza de dealing, cu negociere bilaterală);

Obligațiuni (corporative, municipale, titluri de stat)

- **piețe utilizate:** piața regular (piață de ordine, considerată piața principală), piața deal (pe baza de dealing, cu negociere bilaterală);
- **ca particularitate pentru obligațiuni:** tranzacționarea se efectuează pe bază de preț net; sistemul calculează automat dobânda acumulată (pozitivă/ negativă) și valoarea acesteia;

ETF

- **piețe utilizate:** piața regular (piață de ordine, piața principală, tranzacționarea se bazează pe blocuri); piața deal (pe bază de dealing, cu negociere bilaterală);

Certificate (produse structurate)

- **piețe utilizate:** piața regular (piață de ordine - piața principală), piața deal (pe baza de dealing, negociere bilaterală);
- **tipuri de produse structurate la BVB:** index, turbo (long / short), bonus, cu capital protejat;
- **tipuri de activ suport:** acțiuni locale, acțiuni internaționale, contracte futures pe petrol, aur, argint, indice local, indice internațional;
- tranzacționarea valorii de răscumpărare se poate derula prin sistemul de tranzacționare al BVB, pentru certificatele care au atins prețul knock-out;

Drepturi de preempțiune

- **piețe utilizate:** piața regular (piață de ordine - piața principală);

Drepturi de alocare

- **piețe utilizate:** piața regular (piață de ordine - piața principală), piața deal (pe bază de dealing, negociere bilaterală);

Tipurile de instrumente financiare tranzacționate în sistemul alternativ de tranzacționare sunt următoarele:

Acțiuni locale:

- piața regular (piață order driven, piață principală)
- deal market (pe bază de dealing, negociere bilaterală)

Acțiuni internaționale (blue chips UE și SUA) tranzacționate în:

- piața regular (piață de ordine, piața principală)
- piața deal (pe baza de dealing, negociere bilaterală)

Comisioane

Informații cu privire la comisioanele percepute de BVB sunt disponibile pe www.bvb.ro, secțiunea „Reglementări”.

Operațiunile de compensare-decontare

Operațiunile de compensare-decontare, pentru tranzacțiile înregistrate la BVB cu instrumentele enumerate mai sus, sunt realizate de către Depozitarul Central, instituție din Grupul BVB. Depozitarul Central (www.depozitarulcentral.ro) furnizează operațiunile de post-tranzacționare și suport de reglementare pentru acestea.

Referitor la setările disponibile în sistem cu privire la operațiunile de post-tranzacționare:

- termenul de decontare este stabilit pentru fiecare instrument financiar în funcție de termenul de decontare implicit stabilit pentru fiecare tip de instrument financiar;
- sistemul verifică automat termenul de decontare implicit pentru fiecare instrument financiar și asignează pentru fiecare ordin / tranzacție termenul de decontare corespunzător.